

مجلس در بررسی توافق وین کجای امور است؟!

علیرغم جایگاه ویژه مجلس شورای اسلامی در امور کشور، برخی جریان‌ها در پی تقلیل این جایگاه و حتی خنثی سازی آن در مقاطع حساس هستند. در حال حاضر نمایندگان ملت در بررسی توافق وین با اختیاراتی که قانون اساسی برای آنها معین کرده است، رسالت مهمی را بر دوش دارند.

علیرغم جایگاه ویژه مجلس شورای اسلامی در امور کشور، برخی جریان‌ها در پی تقلیل این جایگاه و حتی خنثی سازی آن در مقاطع حساس هستند. در حال حاضر نمایندگان ملت در بررسی توافق وین با اختیاراتی که قانون اساسی برای آنها معین کرده است، رسالت مهمی را بر دوش دارند.

با وجود برخی کارشکنی‌ها با هدف کنار ماندن مجلس شورای اسلامی از تاثیرگذاری بر توافق هسته‌ای، در دوم تیرماه سالجاری، جزئیات طرح «الزام دولت به حفظ حقوق و دستاوردهای هسته‌ای» با رأی مثبت ۲۱۳ نماینده تصویب شد. بر اساس این طرح، توافق‌نامه هسته‌ای در صورتی معتبر خواهد بود که شرایط موجود در این قانون را دارا باشد و اگر توافق‌نامه‌ای به امضاء برسد که فاقد این شرایط باشد، از سوی جمهوری اسلامی ایران غیر معتبر بوده و اجراء نخواهد شد. مهمترین بخش این قانون را باید در بند اول آن دانست که بر اساس آن لغو کامل و یکجای همه تحریم‌ها اعم از هسته‌ای، حقوق بشر، تروریسم و موشکی که از سوی شورای امنیت سازمان ملل، دولت و کنگره آمریکا و اتحادیه اروپا و کشورهای اروپایی وضع شده است، الزاما باید در روز اجرای توافق لغو شود و این نکته در توافق‌نامه احتمالی نیز تصریح شده باشد. از سوی دیگر آژانس انرژی اتمی مجاز به انجام نظارت‌های متعارف از سایت‌های هسته‌ای است و دسترسی به کلیه اسناد دانشمندان و اماکن نظامی، امنیتی و مکان‌های حساس غیر هسته‌ای با هر بهانه‌ای ممنوع است. همچنین هیچ محدودیتی برای کسب دانش و فناوری صلح‌آمیز هسته‌ای و زنجیره تأمین و تولید در تحقیق و توسعه پذیرفته نیست.

با پایان یافتن مذاکرات هسته‌ای ایران و 1+5 در وین - 23 تیرماه - متن جمع‌بندی برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) به تایید طرف‌های گفت‌وگو رسید و تصمیم بر آن شد تا برجام برای بررسی و تایید نهایی به پایتخت کشورهای طرف مذاکره ارسال شود.

در 27 تیرماه، مقام معظم رهبری در خطبه‌های نماز عید سعید فطر در مصلاهی امام خمینی(ره) با اشاره به پایان مذاکرات و آغاز بررسی متن توافق در داخل کشور فرمودند: «برای تصویب متن تهیه شده، باید مسیر قانونی پیش بینی شده طی شود البته چه این متن تصویب شود چه نشود اجر مذاکره کنندگان محفوظ است ان‌شاءالله... براساس مصالح کشور و منافع ملی با دقت کار خود را انجام دهید تا بتوانید حاصل بررسی‌ها را با گردن افراشته به ملت و خداوند ارائه دهید... چه متن تهیه شده تصویب شود چه نشود، به هیچکس اجازه خدشه بر اصول اساسی نظام اسلامی را نمی‌دهیم».

امام خمینی(ره): مجلس در رأس امور است

حضرت امام(ره) در تعبیری ژرف می‌فرمایند؛ «یکی از اموری که مطمح نظر آنهایی است که می‌خواهند این انقلاب را به شکست برسانند قضیه مجلس است. مجلس یک چیز سهلی نیست کارش. مجلس یک چیزی است که در رأس همه اموری که در کشور است واقع است» (صحیفه امام، ج ۱۸، ص ۲۸۲)

بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و رهبر معظم انقلاب همواره بر نقش و جایگاه ویژه مجلس شورای اسلامی تاکید داشته‌اند. علاوه بر این، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران نیز مسئولیت خطیری بر عهده مجلس گذاشته است. برای مثال، بر طبق اصول 77 و 125 قانون اساسی، نمایندگان مجلس شورای اسلامی ملزم به بررسی و اظهار نظر نهایی درباره توافقات بین‌المللی می‌باشند.

در حال حاضر اقدامات ضد ایرانی کنگره و سنای آمریکا در کنار وابستگی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به طرف غربی و سابقه خلف وعده آمریکا در مذاکرات گذشته، وظیفه خطیری را بر دوش نمایندگان ملت می‌گذارد تا به بررسی دقیق و موشکافانه متن توافق وین بپردازند.

جریانی به دنبال دوزدن مجلس است

«محمد سلیمانی» نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در مصاحبه با خبرنگار کیهان گفت: جریانی در تلاش است که مجلس تحت هیچ شرایطی به بررسی توافق هسته‌ای ورود نکند و به عبارتی دور زده شود و متن فقط به شورای امنیت ملی برود.

سلیمانی افزود: این اقدام در حقیقت محروم کردن نمایندگان مجلس و خلاف قانون اساسی است. وی در ادامه گفت: یک جریان دیگر معتقد است که مجلس به مسئله توافق ورود کند، اما به گونه‌ای که در روند توافق

تاثیرگذار نباشد و صرفاً به یک جلسه نمایشی بدل شود.

نماینده مردم تهران در مجلس اظهار داشت: جریانی سومی نیز بر این عقیده است که نمایندگان بر طبق قانون اساسی به صورت جدی به بررسی متن توافق بپردازند.

توافق، همانند یک لایحه با موشکافی بررسی شود

سلیمانی تصریح کرد: با توجه به حساسیت بالای این توافق، می‌بایست مجلس شورای اسلامی همانند یک لایحه با تمام توان به بررسی آن بپردازد و تمامی کمیسیون‌های مربوطه و مرکز پژوهش‌ها به آن ورود کنند و در نهایت در صحن علنی مجلس «بند به بند» توافق به رای گذاشته شود.

وی خاطرنشان کرد: باید کمیسیون‌های اصلی و فرعی همگی به بررسی متن بپردازند و بحث تخصصی صورت گیرد و نماینده دولت و سازمان مربوطه نیز برای توضیحات حضور یابند.

اقدام مشکوک و غیر حرفه‌ای
وزارت امور خارجه

نماینده مردم تهران افزود: جناب آقای ظریف و جناب آقای صالحی در یک اقدام عجیب، متنی را تقدیم مجلس کردند و بعد گفتند که متن دارای اشکال است و سپس آن را پس گرفتند.

سلیمانی در ادامه گفت: اگر متن اشکال داشت، چرا تحویل دادند و اگر اشکالی در آن موجود نبود، چرا متن را تحویل گرفتند.

وی اظهار داشت: اقدام وزارت امور خارجه در ارسال متن توافق و سپس تحویل گرفتن آن برای رفع اشکالات، اقدامی مشکوک و غیر حرفه‌ای است.

نماینده مردم تهران تصریح کرد: تاکنون متن اصلی به دست نمایندگان نرسیده است و این یک علامت سوال بزرگ است.

تاکنون ترجمه رسمی توافقنامه نهایی به مجلس ارائه نشده است

در همین رابطه «عبدالرضا مصری» نماینده مردم کرمانشاه و سخنگوی هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به جلسه صبح دیروز (دوشنبه) این هیأت اظهار داشت: در این جلسه موضوع توافقنامه نهایی هسته‌ای میان ایران و 5+1 مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

وی افزود: وزارت امور خارجه تاکنون ترجمه رسمی توافقنامه نهایی را به مجلس شورای اسلامی ارائه نکرده است تا مجلس وارد بررسی این متن شود.

مصری همچنین گفت: به محض تقدیم ترجمه نهایی متن توافقنامه، چاپ و تکثیر خواهد شد و در اختیار نمایندگان مجلس و کمیسیون‌ها قرار می‌گیرد تا وکلای ملت نظراتشان را اعلام و توافقنامه را بررسی کنند.

حضور کمرنگ مجلس در مذاکرات
12 ساله هسته‌ای

«منصور حقیقت پور» نماینده مردم اردبیل در مجلس شورای اسلامی در مصاحبه با خبرنگار کیهان گفت: بخش اعظمی از مذاکرات هسته‌ای ایران در 12 سال اخیر برعهده شورای عالی امنیت ملی بوده و با ریاست دبیر شورا هدایت شده است.

حقیقت پور افزود: متأسفانه هیچ‌کدام از دبیران پیشین شورای عالی امنیت ملی هیچ‌گاه حاضر نمی‌شدند که نمایندگان مجلس، تیم مذاکره‌کننده را همراهی کند و به همین خاطر حضور مجلس در این خصوص کمرنگ بوده است.

نایب رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس خاطرنشان کرد: با توجه به عمر 12 ساله مذاکرات هسته‌ای و سابقه‌ای که ذکر شد، ورود مجلس در شرایط فعلی، یک ورود دیرهنگام است.

نماینده مردم اردبیل تصریح کرد: ولیکن با عنایت به بیانات رهبر معظم انقلاب در خصوص طی شدن سیر قانونی در کشور، نمایندگان مجلس می‌بایست بر طبق قانون اساسی به بررسی توافق هسته‌ای بپردازند.

دولت باید لایحه جمع‌بندی مذاکرات هسته‌ای را به مجلس ارائه کند

«محمد صالح جوکار» نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی نیز در مصاحبه با خبرنگار کیهان گفت: براساس اصول قانون اساسی مجلس موظف است که مفاد توافقنامه هسته‌ای را بررسی کند و اختیار تایید و یا رد توافق را دارد.

جوکار افزود: دولت باید لایحه جمع‌بندی مذاکرات هسته‌ای را به مجلس ارائه دهد تا نمایندگان بررسی آن را آغاز کنند.